

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет іноземної філології

*До 300-річчя з Дня народження
Григорія Савича Сковороди*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ЛІНГВОДИДАКТИКИ

**Збірник наукових статей здобувачів вищої освіти
факультету іноземної філології
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди**

Випуск 4

Електронне видання

Харків – 2022

УДК 81'243
ББК 81.2
А 43

Редакційна колегія:

Подуфалова Т. В., канд. філол. наук, доцент, доц. каф. практики англ. усного і писемного мовлення, координатор з наук. роботи ф-ту іноземної філології (**головний редактор**); **Невська Ю. В.**, канд. філол. наук, доцент, доц. каф. англ. фонетики і граматики (**заст. головного редактора, відп. секретар**); **Князь Г. О.**, канд. філол. наук, доцент, декан ф-ту іноземної філології; **Кононова Ж. О.**, канд. філол. наук, доцент, доц. каф. англ. філології; **Кошечкіна Т. М.**, канд. пед. наук, доцент, доц. каф. нім. і романської філології; **Левченко Я. Е.**, докт. пед. наук, професор, проф. каф. англ. філології; **Перевозчикова К. А.**, голова СНТ ф-ту іноземної філології.

А 43 Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики
[Електронне видання]: Збірник наукових статей здобувачів вищої освіти факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Вип. 4. 359 с.

У збірнику представлено наукові статті здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

УДК 81'243
ББК 81.2

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 11 від 16.11.2022 р.)

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2022

ЗМІСТ

<i>Абазіна Людмила.</i> Вербалізація гендерної інформації оцінними англійськими фразеологізмами	8
<i>Акопян Арміне.</i> Образ щастя в англomовному пісенному дискурсі	12
<i>Акульшин Михайло.</i> Антиутопія постмодерну Джуліана Барнса «Історія світу в 10 ½ розділах»	16
<i>Асланова Натаван.</i> Семантико-стилістичні особливості використання кольоративів у романі Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер і філософський камінь»	19
<i>Байко Владислав.</i> Лексико-семантичне поле “DIFFERENT” як ієрархічна структура	24
<i>Баранова Діана.</i> Сучасні підходи до методики навчання школярів реферуванню	28
<i>Безгіна Марія.</i> Я-нарратив як інструмент конструювання ідентичності у британському драматичному дискурсі XVII сторіччя	31
<i>Белевцова Марина.</i> Розвиток інтеркультурної компетентності на уроках німецької мови у 5-11 класах	35
<i>Бикова Яна.</i> Структурні моделі та способи творення прізвищ президентів США	38
<i>Бирька Наталія.</i> Постмодерністська концепція двох світів у казках Роальда Дала	43
<i>Борідченко Юлія.</i> Епістемічна модальність у сучасному мовознавстві	47
<i>Vutko, Olena.</i> Genre and Stylistic Features of Terry Pratchett’s Prose	52
<i>Васильєва Світлана.</i> Вербалізація лінгвокультурного концепту POLLUTION у сучасних британських газетах: понятійний аспект	56
<i>Вівич Кристина.</i> Фразеологія як лінгвістична наука. Класифікація фразеологічних одиниць	62
<i>Гаджиєва Айсель.</i> Екологічний аспект сучасної англійської літератури для дітей	66
<i>Гасанова Гюльшад Джамал кизи.</i> Специфіка прояву політичної чужорідності в політичному дискурсі Великобританії	69
<i>Горюк Ярина.</i> Концепти «ВОГОНЬ» і «ВОДА» як складова мовної картини світу англійської мови	72
<i>Гребінник Альона.</i> Хронотопічна організація роману Ф. Діка «Людина у високому замку»	77
<i>Григор’єва Любов.</i> Алгоритм створення вебквесту для формування англomовних граматичних навичок учнів основної школи	82

АЛГОРИТМ СТВОРЕННЯ ВЕБКВЕСТУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Любов ГРИГОР'ЄВА

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент О. А. Чухно

У статті розглядається проблема формування в учнів основної школи граматичних навичок як компоненту іноземної комунікативної компетентності з використанням вебквестів. Узагальнено види вебквестів, проаналізовано етапи роботи учнів над вебквестом й укладено алгоритм дій учителя зі створення вебквесту для формування англомовних граматичних навичок учнів основної школи.

Ключові слова: алгоритм, вебквест, граматичні навички, іноземна комунікативна компетентність, учні основної школи.

The article deals with the issue of developing basic school students' grammar skills as a component of foreign language communicative competence with the use of webquests. The author outlines the kinds of webquests, analyzes the stages of students' work on a webquest and develops an algorithm of the teacher's actions in the process of creating a webquest for improving basic school students' English grammar skills.

Key words: algorithm, basic school students, foreign language communicative competence, grammar skills, webquest.

Одним із завдань навчання англійської мови в школі є формування граматичних навичок учнів як компоненту іноземної комунікативної компетентності. Багато учнів основної школи демонструють негативне ставлення до вивчення граматики. Основною причиною такої поведінки може бути відносна складність цього аспекту мови порівняно з лексикою й фонетикою, оскільки розуміння особливостей граматичної системи англійської мови вимагає певного рівня сформованості логічного й абстрактного мислення, яке все ще знаходиться у стані розвитку в цей віковий період. Крім того, деякі учні вважають граматику нудним предметом, оскільки її вивчення передбачає опрацювання правил, схем, шаблонів і виконання механічних монотонних вправ. Таким чином, учитель повинен обрати такий навчальний інструмент для учнів, який може їх мотивувати до оволодіння граматичними навичками. Одним із таких засобів є вебквест, що останнім часом стає все більш популярним серед вчителів англійської мови.

Поняття вебквесту, особливості вебквесту як методичного прийому та його потенціал для професійного навчання розглядаються в роботах таких науковців, як Б. Додж [3], Т. Марч [4], Р.С. Гуревич [1], М.Ю. Кадемія, О.В. Шестопалюк [1; 2] та ін. Проте питанню навчання окремих аспектів мови з використанням вебквестів приділено недостатньо уваги. **Метою** цього дослідження є розробити алгоритм дій учителя під час створення вебквесту з метою формування англомовних граматичних навичок учнів основної школи.

Вебквест можна визначити як формат уроку, який орієнтовано на запит інформації. У ньому більшість або весь навчальний матеріал, з яким працюють учні, надходить із джерел всесвітньої мережі. Такі уроки можуть бути створені за допомогою різних комп'ютерних програм, навіть із використанням простого текстового процесору з наданням у документі плану уроку, що містить посилання на веб-ресурси.

Вебквест відрізняється від інших інтернет-досліджень такими характеристиками: 1) це технологія, що орієнтована на учня; 2) вебквест розвиває в учнів вміння мислення вищого порядку (аналіз, творчість, критику), а не лише спонукає їх до роботи на сприймання інформації; 3) учитель обирає джерела для вебквесту й планує урок таким чином, щоб учні не просто знаходили інформацію, але й використовували її для виконання завдань; 4) виконання вебквестів передбачає роботу в групі заради досягнення спільних цілей, у процесі якої кожен учасник виконує певну роль.

Алгоритм створення вебквестів передбачає низку обов'язкових дій учителя. Але перед тим, як розглядати сам алгоритм, вважаємо доцільним проаналізувати види вебквестів, що можна створити з навчальною метою.

Берні Додж запропонував класифікацію вебквестів на основі аналізу колективного досвіду вчителів у ході адаптації моделі веб-квесту. Ця класифікація включає такі види вебквестів: 1) переказ – демонстрація розуміння теми на основі матеріалів із різних інтернет-джерел (результат роботи можна представити у форматі презентації, у вигляді плаката тощо; є проміжним кроком до розробки теми завдання в поєднанні з іншими видами завдань); 2) планування й проектування (розробка плану або проекту, що описує продукт, який дійсно потрібен суспільству; створений у визначених межах, але залишає місце для творчості); 3) самопізнання (провокує учня відповісти на питання про себе – про довгострокові життєві цілі, сильні сторони характеру та ін.); 4) компіляція (перетворення інформації, отриманої з різних джерел, у формат кулінарних рецептів, віртуальної виставки, капсули часу та ін.); 5) творче завдання (створення п'єси, вірша, пісні, відеоролика з певними обмеженнями, до яких можна віднести історичну точність, дотримання художнього стилю, використання прийнятих стандартів, жанру тощо); 6) аналітичне завдання (пошук і систематизація інформації, вивчення теми, аналіз проблеми, дослідження внутрішніх зв'язків, знаходження подібностей і відмінностей); 7) детектив, головоломка, таємнича історія (висновки, засновані на суперечливих фактах, або завдання, які не можуть бути вирішені шляхом знаходження відповіді на сторінці сайту); 8) досягнення консенсусу (пошук вирішення гострої проблеми на основі узгодження між різними точками зору); 9) оцінювання (оцінювання різних варіантів і обґрунтування зробленого вибору); 10) журналістське розслідування (збір фактів і презентація їх у вигляді жанру новин); 11) переконання (перетягування на свій бік опонентів або нейтрально налаштованих осіб); 12) наукові дослідження (вивчення різних явищ, відкриттів, фактів на основі унікальних інтернетджерел).

Серед основних вимог до організації й проведення вебквесту можна виділити: 1) чітке введення з конкретним описом головних ролей або сценарію квесту, попереднього плану роботи або огляд всього квесту); 2) формулювання центрального завдання, де остаточно визначена мета вебквесту і кінцевий продукт; 3) укладання в електронному форматі списку інформаційних ресурсів, необхідних для виконання завдання; 4) забезпечення учнів ролями із зазначенням плану роботи й завдань; 5) формулювання висновку, що узагальнює досвід, який мають отримати учасники при виконанні самостійної роботи над вебквестом.

Робота над вебквестом передбачає виконання певних етапів.

Початковий етап. Учні знайомляться з основними поняттями за обраною темою, розподіляють ролі в командах.

Рольовий етап. Індивідуальна робота в команді заради досягнення спільної мети. Учасники одночасно виконують завдання у відповідності до обраної ролі. Команда спільно узагальнює підсумки кожного завдання.

Заключний етап. Команда працює разом під керівництвом вчителя, презентує результати в класі або публікує в Інтернеті.

Оцінювання учнів. Рекомендується використовувати декілька критеріїв, які можуть впливати на кінцевий результат: науково-дослідна та творча робота, якість аргументації, оригінальність твору, навички роботи в мікрогрупі, якість презентації тощо.

Процес створення вебквесту не завжди є лінійним, але є певні кроки, які можуть бути зроблені для створення власного вебквесту. У процесі розробки вебквесту для навчання учнів середньої школи граматичного матеріалу ми можемо виділити п'ять кроків.

Крок 1. Визначення граматичної й комунікативної тем. Виділяють чотири умови, яким має відповідати вебквест: а) узгодження з вимогами державних стандартів до змісту навчальних програм; б) наявність завдання, яке буде сприяти розвитку когнітивних умінь вищого порядку; в) здатність заміщувати або доповнювати вже наявні матеріали, що є, на думку вчителя, менш ефективними; г) раціональне використання інтернет-ресурсів.

Крок 2. Вибір сайту для створення вебквесту.

Крок 3. Створення завдання. Завдання може бути створене у вигляді презентації, тексту у форматі Word, візуального матеріалу (малюнків, фотографій, мап та ін.).

Крок 4. Розробка системи оцінювання. Система оцінювання повинна включати: 1) кількість балів, які даються за те чи інше питання; 2) відповідність кількості балів визначеному рівню граматичних навичок, що формуються за допомогою означеного вебквесту; 3) фактор, яким може бути компенсовано відсутність відповіді за певним питанням (аргументація, конкретні докази).

Крок 5. Пошук джерел інформації, якими будуть користуватися учні для оволодіння певним граматичним матеріалом у межах комунікативної теми згідно з навчальною програмою.

Крок 6. Оформлення вебквесту.

Отже, ми розглянули види вебквестів, етапи роботи з вебквестами й алгоритм їх укладання вчителем. На нашу думку, використання вебквестів як спеціального методичного прийому мотивуватиме учнів основної школи до оволодіння граматичним навичками на уроках англійської мови.

Література

1. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шестопалюк О.В. Веб-квест у навчанні: путівник: навчально-методичний посібник. Вінниця: РВВ ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 2012. 128 с.
2. Кадемія М.Ю., Шестопалюк О.В. Веб-квест у підготовці майбутніх учителів: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ Фірма «Планер», 2013. 155 с.
3. Dodge B. Some thoughts about WebQuests. San Diego: University of San Diego. URL: https://webquest.org/sdsu/about_webquests.html
4. Dodge B. WebQuest Taskonomy: A Taxonomy of Tasks. URL: <http://webquest.org/sdsu/taskonomy.html>
5. March T. WebQuests 2.0 Workshop. URL: <https://tommarc.com/2010/07/wq2/>

ХУДОЖНЯ СВОЄРІДНІСТЬ КАЗОК ЕЛІОНОР ФАРДЖОН

Ксенія ДЕМЧЕНКО

Науковий керівник – доктор філологічних наук, професор Л. М. Корнільєва

У статті розглядається художня своєрідність казок Е. Фарджон. Розглянуто основні конфлікти, що лежать в основі сюжетів казок цієї англійської письменниці, означені зв'язки між уявним та реальністю в художньому світі її творів, схарактеризовано засоби поєднання в них елементів фантастичного та реального. Виявлено, що унікальність казок Е. Фарджон полягає в їх побутовій казковості та в тому, що героям справжнє щастя не дається просто так, його треба добитися або заробити.

Ключові слова: література, казка, художня своєрідність, характерні риси, фантазія, реальність, унікальність.

The article centers on distinct features of Eleanor Farjeon's fairy tales. The main conflicts underlying the plots of her writings are given close attention. The blend of imagery and reality in her literary works is studied explicitly, revealing the author's concept of everyday magic and the basic idea that true happiness is never given, and can only be achieved or richly deserved.

Key words: literature, fairy tale, originality, main features, fantasy, reality, uniqueness.

Казка – це жанр фольклору, що характеризується художньою вигадкою, фантастичним змістом, розважальністю, викінченим та динамічним сюжетом та своєрідною композицією. Творці казок спиралися на досвід усної народної творчості: зверталися до поширених у різних народів казкових подій і образів, використовували традиційну казкову будову, а також усталені звороти, повтори,